

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska ledaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir
Cek rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izbeha vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redakcija, Amministratore: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SLOVENEK

Abbonamenti: Mese 18 Lire, Estero mese 20 Lire, edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Ljubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.
Filiale: Novo mesto.

Bollettino No 886

Poderosi attacchi nemici stroncati

Decine di carri armati distrutti e centinaia di prigionieri

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

La violenta battaglia che da cinque giorni si combatte sul fronte di El Alamein, ha visto anche ieri rinnovati poderosi attacchi nemici ai quali le forze dell'Asse hanno opposto accanita resistenza.

Abbiamo distrutto alcune altre decine di carri armati e fatto parecchi centinaia di prigionieri.

In efficaci azioni a volo radente, reparti dell'arma italiana e germanica hanno mitragliato e spezzonato concentramenti di truppe e di mezzi sulle linee avversarie.

Due velivoli britannici venivano abbattuti da aviatori tedeschi, due altri dalle batterie controaeree.

Gli aerodromi di Luka e Ta Venezia sono stati bombardati dall'aviazione dell'Asse; uno «Spitfire» si incendiava sotto il tiro della caccia germanica.

Una formazione di quadrimotori «Liberator», che tentava di attaccare il porto di Navarino è stata intercettata dai nostri cacciatori e costretta a sganciare le bombe in mare: un aereo nemico, ripetutamente colpito precipitava in fiamme.

Vojno poročilo št. 886

Močni sovražni napadi odbiti

Desetine oklepnih vozil uničene in več sto ujetnikov

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V siloviti bitki, ki se že pet dni bje na bojišču pri El Alamein u, je prišlo tudi večeraj do novih močnih sovražnih napadov, nasproti katerim so se osne sile srđito upirale.

Uničili smo nekaj nadaljnjih desetih oklepnih vozil ter prijeli več sto ujetnikov.

Italijanske in nemške letalske skupine so med učinkovitimi napadi v nizkih poletih obstreljevale ter bombardirale zbirališča čet in sredstev v sovražnih črtah.

Nemški lovci se sestrelili dve angleški letali, dve nadaljni pa protiletalsko topništvo.

Osnovno letalstvo je bombardiralo letališče Luka in Ta Venezia. En «Spitfire», ki so ga zadeli nemški lovci, se je vnel.

Skupino štirimotornikov vrste «Liberator», ki je nameravala napasti pristanišče Navarino, so prestregli naši lovci in jo prisilili, da je zmetala bombe v morje: eno sovražno letalo, ki je bilo večkrat zadeto, je v plamenih treščilo na tla.

Princ Piemontski maršal Italije

Rim, 29. okt. AS: Agencija Stefani poroča iz Rima, da je bil Princ Piemontski s kraljevim ukazom imenovan za maršala Italije.

Poslanica generala Galbiatija

Rim, 29. oktobra AS: Za 20 letnico Pohoda na Rim je poslal načelnik glavnega stana Milice general Galbiati naslednjo poslanico borcem po vseh bojiščih: »Borci! Milica je priredila danes vrsto zabavnih koncertov, posvečenih vam in izvajanih od vaših tovarišev v sivozelenem in Črni srajcah, ki so se vrnili iz vojne ali bodo prišli na bojišče. Hotel sem, da pada ta prva oddaja na 20 letnico revolucije. V pozdravu, ki vam ga pošiljam na ta slovesni dan, morate pokazati dejansko bratstvo, ki veže v en svezanje vse italijanske borce.

Zora tretjega desetletja vas je našla v orožju povsod, kjer se bje borba za triumf pravičnega stviri. Junaški duh fašizma, ki je pred 20 leti navdihnil prve mučenike, vas vodi v teh trdih časih odločilne borbe. Pomnite tovariši borci, da se vojna dobi predvsem z duhovnimi vrlinami. Skvadristi, ki se še danes bore ob vaših straneh, o tem pričajo in to potrjujejo. Domovina vas gleda in vam sledi s skrbno ljubeznijo. Vi ste tomlači njenih teženj, vi ste graditelji nove zgodovine. Duce je na čelu napredujočih legij. V njegovem imenu se lahko samo zmaga! Tovariši borci, liktor bo zmagovalen na celem sve-

Vznemirjenost v Ameriki

Rim, 29. okt. AS: V članku z naslovom »Borba v Pacifiku« piše »Times«: Nikdar doslej ni mornarica Združenih držav bila zapletena v tako živo borbo, kakršna se bje sedaj za Salomonske otoke. Ameriška poročila so upravičeno zavita v molk. V takšnih sporadih, kakor se razvijajo v jugozahodnem Pacifiku, so obojestranske izgube neizogibne. Borba se brezdvomno nadaljuje, kajti nobena od obeh strani ne more biti zadovoljna z dosedanjimi nejasnimi postojankami in zato je treba pričakovati zelo trdo borbo na tem, kakor tudi na drugih tihomorskih bojiščih.

Železna strnjjenost okoli Duceja

Hitlerjev pozdrav Duceju — Duce sprejel poveljnike Oboroženih Sil — Poročilo in poklonitev Stranke Duceju
Amnestija za politične konfinirance

Rim, 29. okt. AS: Slavnostni dan dvajsetletnice pohoda na Rim so po vsej Italiji označevale resne prireditve v spomin zgodovinskega dogodka. Prireditve so bile po vseh poglavitnih mestih, a ne da bi se pretrgalo navadno delovno življenje po tovarnah, poljih in uradih.

V Rimu so dopolne položili lovorove vence v kapelici padlih, v Liktorskem domu na oltar padlih fašistov vrh Kapitola, v zaobljubljeni kapelici v Veranu in v svetišču milice. Po vsej Italiji so v navzočnosti zastopstev organizacij, ki sestavljajo vladne sile, bile službe božje v spomin padlih za revolucijo in domovino. Razne ustanove in združenja so Vladimirju, Duceju in tajniku stranke poslala izraze vdanosti in trdne vere v zmago, za katero vsa Italija dela z zagriženim zanosom. Po raznih mestih so izročili rabi javna dela, dogotovljena v XX. letu.

Ob 12 so zvezni tajniki v spremstvu zveznega vodstva, krajevnega fašija, predsednikov bojovniških organizacij in vojaških poveljnikov, šli v vojašnice ter najvišjemu vojaškemu dostojanstveniku izrekli pozdrav, ki ga Črne stranke ponosno izreka oboroženim silam, katere je zora tretjega desetletja revolucije našla živo zaposlene na vseh vojnih teriških.

Po številnih mestih so bile prireditve na čast vojnim ranjencem. Ob spomenikih padlih za revolucijo na sedežu fašistovskih zvez so se v straži vrstili pohabljeni in ranjenci iz revolucije, skvadristi in fašisti izpred pohoda, vojaštvo, člani GUF-a in GIL-a. Sedeži organizacij in javna poslopja so bila ves dan v zastavah.

Rim, 29. okt. AS. Ob dvajsetletnici pohoda na Rim je Hitler, Duceju poslal naslednjo brzojavko:

»Ekselenciji predsedniku kr. italijanske vlade, cav. Benitu Mussoliniju, Rim.

Ob dvajsetletnici pohoda na Rim se moja misel v duhu najzvestejšega prijateljstva in zavezništva obrača k vam in k Vašim stvaritvam, ki nimajo v zgodovini primere. Z menoj se vse nemško narodnosocialistično ljudstvo živo udeležuje obletnice zmagovalne fašistične revolucije. Kar ste Vi, Duce, in Vaši bojovniki dopolnili potem, to je Vašemu tedanjemu sunku dalo vrednost preobrata v človeški zgodovini. Danes se najini ljudski revoluciji borita v najtesnejšem orožnem bratstvu zoper iste sile, ki so nekoč v notranjosti brez uspeha nasprotovale fašizmu po Italiji in narodnemu socializmu po Nemčiji. Judovstvo, bogataštvo in boljševidem bodo zaradi tega izgubili ta boj prav tako, kakor so ga izgubili tedaj. V tem trdnem prepričanju Vas, Duce, pozdravljam kar najpriskrbejše in pošiljam vam ter Vašim Črnim srajcem svoje in nemškega tovarštva pozdrave.

Adolf Hitler.«

Rim, 29. okt. AS: Duce je večeraj ob 12 sprejel načelnike glavnih stanov oboroženih sil, katere mu je predstavil načelnik vrhovnega glavnega stana maršal Cavallero. Sprejeti so bili: general Ambrosio, načelnik glavnega stana vojske, admiral Riccardi, načelnik glavnega stana mornarice, general Fouzier, načelnik glavnega stana letalstva, glavni namestnik general Galbiati, načelnik glavnega stana milice. Navzoč je bil državni podtajnik za vojsko Scuro. Maršal Cavallero je spregovoril nekaj besed, na katere je Duce odgovoril in dal načelnikom glavnih stanov obsežno priznanje za dopoljeno delo. Dodal je, da kakor vedno računata na njihovo razumno in vdano sodelovanje pri bodočih nalogah.

Rim, 29. okt. AS. Ob dvajsetletnici pohoda na Rim je Duce izdal obsežno pomilostitev za poli-

tične konfinirance. Po tem ukrepu bo osvobojenih okoli 1300 konfinirancev. Brisani bodo vsi policijski opomini in nezaupnice, ki jih je izrekla policija zaradi političnih zadev.

Rim, 29. okt. AS. Ob 12.30 je Duce v Beneški palači sprejel tajnika stranke, ki mu je v spremstvu članov državnega vodstva izročil člansko izkaznico stranke št. 1, obnovljeno za leto XXI. Navzoč je bilo zastopstvo sirot, in sicer osem sirot padlih za revolucijo in osem sirot padlih v vojni. Tajnik stranke je zapovedal pozdrav Duceju. Duce se je po očetovsko ustavljal pri vsakem otroku. Med njimi je bil tudi sin prefekta Vezia Orazia. V posebno zadovoljstvo so mu bile besede ljubeče vdanosti, ki jih je izrekel balileški mornarček.

Tajnik stranke je Duceju predložil izkaz o silah, ki jih obsega fašistična stranka in pa njene organizacije. Stanje 28. oktobra leta XX. je bilo naslednje:

bojevniški fašiji: 4.770.770 organizirancev;
fašistične vseučiliške skupine: 159.207;
GIL: 8.754.589;
ženski fašiji: 1.027.400;
kmečke gospodinjice: 2.491.792;
delavke in postranice: 864.922;
tuji študentje: 875;
fašistično šolsko združenje: 179.615;
fašistično združ. javnih nameščencev: 386.865;
fašistično združenje uslužbenecv v državnih podjetjih: 153.421;
fašistično združenje železničarjev: 158.582;
fašistično združenje poštarjev: 87.645;
Dopolavoro: 4.612.294;
CONI: 740.980;

Zastopstvo narodnosocialistične stranke pri Duceju

Rim, 29. okt. AS. Delegacija narodnosocialistične stranke, ki jo je vodil Hitlerjev posebni poslanec nemški delovni vodja dr. Ley in v kateri so bili nemški mladinski vodja Axmann, nemški študentski vodja dr. Scheel, je bila takoj po prihodu v Rim sprejeta pri Duceju v Beneški palači. Dr. Ley je predstavil Duceju člane delegacije, nato pa je izjavil, da njegov spremljevalci niso samo nosilci osebnih Hitlerjevih čestitk, marveč tudi nosilci mišljenja nemških delavskih organizacij in vojakov, ki se bore ob ramah italijanskega proletarkega ljudstva in vojakov fašistične Italije. Nemčija občuduje italijanskega duha, ki je vedno s tolikšnim pogumom in s tolikšno vnemo ohranil ter ohranja svoje ideale: Nemčija tudi ve, da bo zmaga kronala skupni napor obeh narodov. Oba naroda sta mlada ter sta se vedno borila v podobnih okoliščinah s sovražniki, ki bi radi ovirali razvoj obeh narodov. Iz te zveze se je porodilo prijateljstvo, ki ne pozna ovir in ki bo s časom postalo vedno tesnejše in izdatnejše.

Na Kavkazu se boji nadaljujejo

V Stalingradu so Nemci zavzeli novo ozemlje in nove hišne bloke

Hitlerjev glavni stan, 29. oktobra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

V zapadnem Kavkazu so nemške čete uspešno podprte od letalstva odbile trdovratne napade sovražnika na gorske postojanke, ki so bile zavzete v prejšnjih dneh. Hrvatski letalci so sestrelili 6 sovražnih letal ob eni lastni izgubi.

Zapadno od Tereka so romunske planinske čete skupaj z nemškimi planinskimi lovskimi oddelki v naskoku zavzele od Sovjetov močno branjeno in močno utrjeno mesto Narčik. Severovzhodno od Narčika obkoljene sovjetske čete so bile uničene ali zajete. S tem je bilo v štirih dneh boja uničenih več sovjetskih divizij, zajetih doslej nad 7.000 ujetnikov ter zaplenjenih ali uničenih 66 topov, 38 tankov, kakor tudi mnogo drugega dragocenega vojnega materiala.

V Stalingradu so naše čete po odbitju

narodni zavod za fašistično omiko: 211.900;
narodno združ. rodbin padlih v vojni: 379.284;
narodno združenje padlih in pohabljenih pri letalstvu: 6202;

narodno združenje italijanskih rezervnih častnikov: 301.532;
skupina odlikovancev z zlato svetinjo za vojaško hrabrost: 126;
ustanova Sinjega traku: 23.608;
narodno združenje tribarvnega traku za odlikovance: 3500.

Narodno združenje pohabljenecv in vojnih invalidov: 215.852

Narodno bojovniško združenje: 907.196.
Legija italijanskih prostovoljcev: 97.841.
Oddelki italijanskih arditov: 20.037.

Garibaldijska legija: 5989
Italijanska pomorska zveza: 261.499.

Nato je minister Viduconi Duceja takole nagovoril:

»Duce, imam čast izročiti vam izkaz o silah stranke ob dvajsetletnici pohoda na Rim. V dvajsetih letih nepopustljive vdanosti do stvari je stranka v častne vrste priletela naslednje svoje tovariše iz fašistovskih vojska: padlih 34.322, od tega 1240 dostojanstvenikov. Ranjenih 50.435, od tega 1524 dostojanstvenikov. Odlikovanih 17.643, od tega 1362 dostojanstvenikov. Častni seznam veže v en snop žrtve tiste, ki so padli po cestah v junaških letih na predvečer in tiste, ki so padli v vseh vojnah, ljudi vseh starosti in vseh slojev, tiste, ki so po veri in po vdanosti do fašizma in do domovine bili izmed nas najboljši.

V odgovor na pozdrav je Duce omenil dogodke pred 20 leti, ko se je začela fašistovska revolucija. Od takrat je v teku ostra borba proti boljševidizmu, bogataštvu in judovstvu. V tem času je moral Italija stati nasproti trem vojnám: prvo vojno v Abesiniji je vodila dejansko proti Angliji, kajti za Abesinijo je stala Anglija sama, drugo vojno v Španiji je bila Italija prvič skupno z nemškimi tovariši in je pripomogla, da so junaške falange nove Španije porazile boljševidem. Tretjo, to je sedanjno vojno hoče italijansko ljudstvo izvesti do konca in ta konec pomeni zmago. V zadnjih treh letih vojne se je porodilo tesno prijateljstvo med italijanskimi in nemškimi vojniki. In to prijateljstvo, je dodal Duce, je najboljšje poroštvo za bodočnost obeh narodov.

Na koncu je Duce prosil dr. Leya, naj se zahvali Hitlerju, ki je blagovolil poslati posebno odposlanstvo narodnosocialistične stranke na svaženost 20 letnice Pohoda na Rim.

več sovražnih napadov zavzele nadaljne dele industrijskega ozemlja in hišnih blokov. Razbremenili napadi mečnih, s tanki podprtili sovražnih sil na nemške postojanke južno od mesta so se, kakor vedno doslej, izjalovili pri zelo visokih izgubah za sovražnika. Poleg močnih nastopov nad mestom je izvedlo nemško letalstvo dnevne in nočne bombne napade na sovražna letališča, topniške postojanke in promet.

V severozahodnem delu Kaspiškega morja sta bili potopljeni dve tovarni ladji s skupno 3000 tonami, dve petrolejski ladji ter pet drugih tovarnih ladij pa je bilo zažganih, oziroma težko poškodovanih.

Sovražnik je večeraj zgubil 44 letal. Tri lastna letala so pogrešana.

Srditi boj v Egiptu se je po petih dneh obrambne bitke še stopnjeval. Navzlic najtežjim napadom in izredno visoki porabi streliva sovražnik zaradi pogumne obrambe nemško-italijanskih čet ni mogel doseči nikakih uspehov. Več sto ujetnikov je bilo prijatih.

Nadaljevali so se napadi na letališča na Malti.

V jugovzhodni Angliji so nemška bojna letala izvedla večeraj napade na industrijske, prometne in pristaniške naprave.

Berlin, 29. okt. AS: Iz vojaškega vira se je izvedelo, da so nemški oddelki večeraj vdrlj v zadnje sovjetske postojanke v neki veliki pekarni ter pregnali sovražnika iz celotnega severnega okraja in tudi tukaj doseglj Volgo. Prav tako je bilo zavojevano neko petrolejsko skladišče južno od teh postojank. Sovjetski protitankovski topovi so spustili v zrak nekaj sovjetskih tankov, ki so šli proti nemškim vrstam Ugotovljeno je bilo, da so ređči napolnili z eksplozivom slepa avtomobilska vozila, ki so jih brez vozačev pognali proti nemškim vrstam, kar naj bi eksplozirala in raznesla nemške utrdbe. Eksplozirala pa so zaradi točnih zadetkov nemških topov pred samimi sovjetskimi postojankami in so zmedle Sovjete, nemškimi napadalnim oddelkom pa omogočili napad. Pri bojih so sodelovali roji strmoglavcev.

Novi davki v USA

Buenos Aires, 29. oktobra AS: Roosevelt je je podpisal nov zakon o davkih. Po tem zakonu bodo Amerikanci abdavčeni kakor še nikdar v zgodovini. Za vsak dohodek, ki tedensko prekaša 12 dolarjev, bo treba plačati 25% davk.

Naročajte »Slovenca«!

Poslanice Oboroženih Sil Vis. komisarju ob 20 letnici

Ljubljana, 29. oktobra.

Ob priliki dvajsetletnice Pohoda na Rim so dospole Visokemu komisarju naslednje poslanice: Od generala Poveljnika Divizije »Isonzo«: »Divizija »Isonzo«, katere pehotni polki, po svojih slavni vojnih doživljajih, slavijo praznik svojega zbora 28. oktobra ob obletnici Pohoda na Rim, ki povišuje duševno moč Fašizma, ki je prizkušana v dvajsetih letih bojev in slave ter se more značiti le s slavo Rimskega Imperija s ponosom pozdravlja slavne znake legij, na katere so navezani vsi dogodki Revolucije in Domovine v orožju.«

Od poveljnika 23. pehotnega polka:

»Spominjajoč se na junška dejanja pri

Santa Lucia di Piave, smodrice p-šci 23. polka »Comos strajeni okoli svoje raztrgane slavne zastave izražajo železno voljo boriti se do končne zmage in omogočiti zopet mir ter plodovito delo v Vaši pokrajini.«

Od generala Poveljnika Divizije »Alpski lovci«:

»Alpski lovci, ki se nahajajo za dvajsetletnico v neposrednem boju proti boljševškemu zmagu, Vam preko mene izražajo svojo vero v varno bodočnost fašistovske domovine.«

Ekscelencja Grazioli je odgovoril trem Poveljnikom ter je poslal njim, častnikom in vojakom svoj prijateljski pozdrav in vročo željo v gotovost zmage.

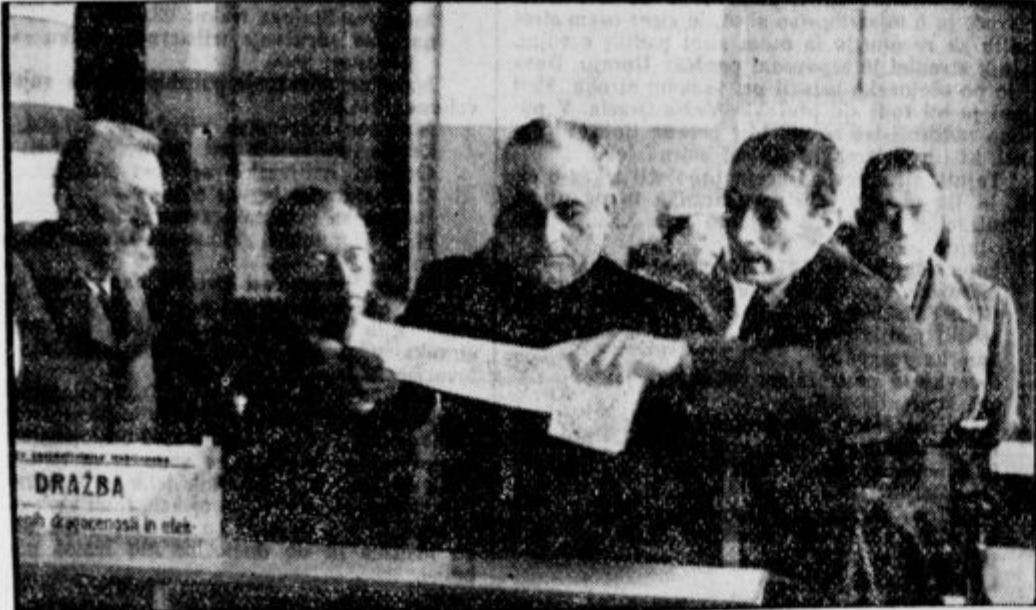
Dar Eksc. Vis. komisarja ob 20 letnici Pohoda na Rim v korist najpotrebnejšim

Eksc. Visoki komisar si je v sredo ogledal poslovanje mestne zastavljalnice in dečo bolnišnico ob Strossmayerjevi ulici

V sredo dopoldne je obiskal Eksc. Visoki komisar v spremstvu viceprefekta dr. Davida in šefa kabineta dr. Bisio mestno zastavljalnico na Poljanski cesti. V mestnem zavodu, ki vrši važno socialno nalogo, so pričakovali njegov obisk ljubljanski župan general Rupnik, ljubljanski podžu-

kjer so na varnem spravljeni pisalni in šivalni stroji, pokazal je veliko blagajno, kjer so shranjene dragocenosti in veliko skladišče, kjer je v vrstah omar spravljeno drugo zastavljeno blago.

Eksc. Grazioli se je zanimal če sedaj na

Ekscelencja Grazioli si v Mestni zastavljalnici ogleduje poslovanje zavoda

pan komendant Tranchida in predsednik občinskih podpornih uradov.

Direktor Zastavljalnice gosp. Rudolf je pozdravil Eksc. Visokega komisarja in nato vodil goste po uradih, razlagajoč jim način poslovanja pri ocenitvi zastavljenih predmetov. Nato je razložil gostom ureditev v skladišču.

Predpisi za ogrevanje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Clen 1. V zimski dobi 1942/1943 se uradi, zasebna stanovanja, hoteli in drugi javni obrati, ki imajo centralno kurjavo, ne smejo pričeti ogrevati pred 1. novembrom in se mora ogrevanje, če ni drugačnih odredb, končati dne 15. aprila 1943-XXI.

Clen 2. Kotli centralne kurjave za urade se ne smejo zakuriti pred 6. uro, za zasebna stanovanja, hotele in druge javne obrate pa ne pred 8. uro.

Kotli se zadnjič ne smejo naložiti po 16. ozioroma 18. uri.

Najnižja temperatura v ogrevanih prostorih mora znašati 16 stopinj Celzija, najvišja pa 18 stopinj.

Clen 3. Prispevki, ki jih plačujejo stanovalci za ogrevanje, četudi se računavajo ločeno od najemnine, ne smejo presežati prispevok iz zimske dobe 1940/1941. Prav tako mora ostati nespremenjen tudi znesek, ki se je plačeval v minulih dobi 1940/1941 v hotelih in v zasebni oddaji sob.

Clen 4. Odajanje tople vode iz samostojnih centralnih naprav se mora omejiti na največ tri dni v tednu, in sicer na soboto, nedeljo in sredo.

Clen 5. Morebitne spremembe določb glede trajanja dnevnega ogrevanja, temperature v prostorih in oddaje tople vode v bolnišnicah in zdraviliščih, se odobrujejo po Visokem komisariatu na obrazloženo zahtevo prizadetih.

Clen 6. Če bi nastali pri uporabljanju predpisov te navedbe spori med lastniki poslopij in stanovalci, jih rešujejo krajevno pristojna prvostopna upravna oblastva.

Proti odločbam teh oblastev je dopustna pritožba na Visoki komisariat, ki odloča dokončno.

Clen 7. Kršitelji te navedbe se kaznujejo s kaznimi in po postopku iz navedbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8.

jesen prihajajo zastavljanci dvigati suknje in obleke. Eksc. Visoki komisar si je ogledal tudi veliko shrambo zastavljenih koles na dvorišču nato pa se vrnil v pisarno kjer je izrekel priznanje vodji in vsemu uradništvu mestne zastavljalnice za vestno delo in red ki ga je videl pri pregledu.

Po prejetih informacijah od ravnatelja zastavljalnice in od predsednika Zavoda za zavarovanje Sen. Kampane, je Eksc. Grazioli izjavil, da problemi, ki ovirajo promet v zavodu na škodo bednega ljudstva, se proučujejo in da bodo najvažnejši izmed njih morali biti rešeni na način, da se da Zavodu potrebna prožnost poslovanja, ki mu bodo dovoljevala odpovedi časnih dispozicij, prisposobljene potrebam sedanosti.

Napoved je Eksc. Visoki komisar odredil znesek 50.000 lir za rešitev zastavljenih polic siromašnih družin z otroki, ki niso v položaju, da bi si lahko preskrbeli zimsko obleko in zastavljene otceje.

Vodja zastavljalnice se je ganjen zahvalil Eksc. Grazioliu za veliko podporo in izrekel prisrčno hvaležnost tudi v imenu vseh stotin najpotrebnejših zastavljancev, ki jim bo plemeniti dar omogočil, da bodo lahko rešili zimske obleke.

Eksc. Visoki komisar je nato krenil v spremstvu ljubljanskega župana in podžupana še v dečo bolnišnico, kjer ga je na vratih pričakoval primarij in vodja bolnišnice dr. Bogdan Derž. Eksc. Grazioli si je ogledal ves zavod in obiskal sobo za sobo ter se je zanimal podrobno za malčke in tudi za matere, ki so bile pri svojih otrokih na obisku. Primarij dr. Derž je sproti tolmačil in Eksc. Grazioli se je posebej zanimal, če zavod dobiva dovolj mleka za dojenčke in naročil, naj ga obveste takoj, če bi kdaj nastopila pri dobavi mleka za otroke kakva zapreka. Ogledal si je tudi kuhinjo in pralnico zavoda in končno izrekel priznanje in zahvalo vodstvu zdravnikov in vsemu osebju, ki tako požrtvovalno deluje v prid najmlajšim. Primarij dr. Derž je opozoril Eksc. Graziolija, ki je že sam poudaril, da je videti, kako se bori bolnišnica s pomanjkanjem prostora, da bi bilo nujno potrebno, da se zavod razširi. Eksc. Visoki komisar je zagotavljal, da je njegova želja čimprej se lotiti razširjenja bolnišnice ter očati akcijo v korist zaščite in pomoči materam in otrokom.

Izmenjava čestitk predstavnikov Stranke in Oborožene Sile v Ljublianski pokrajini ob 20 letnici Pohoda na Rim

Poslanica Zveznega Tajnika Vrhovnemu Poveljniku Oboroženih Sil Slovenije in Dalmacije

Ob priliki 20 letnice pohoda na Rim je Zvezni tajnik poslal Eksc. Roatti vrhovnemu poveljniku Oboroženih Sil Slovenije in Dalmacije naslednji tovariški pozdrav črnih sraje Ljubljanske pokrajine, vrlim vojakom ki delujejo v novih italijanskih deželah: »Ob zori tretjega desetletja fašistične dobe pošiljam Črne sraje moje zveze preko mene svoj topla občuteni tovariški in prisrčni pozdrav s čestitkami vam. Ekscelencja in vsem tovarišem po orožju, ki se pod vašim poveljstvom in pod liktorskim znamenjem bojujete za večjo Italijo. Podpis: Orlando Orlandini.«

Pozdrav Poveljnika Armadnega Zbora Črnih srajcem

Ekscelencja general Robotti, poveljnik 11. armadnega zbora, je poslal Zveznemu tajniku naslednji pozdravno poslanico Črnim srajcem Ljubljanske pokrajine ob priliki 20 letnice fašistične revolucije: »Na dan, ko Stranka in ves narod praznujeta in dvigata prapore in duše, združuje dvajsetletnica fašistične revolucije naše vojske onstran meje na straži, kujejo prihodnost Italije, dviga 11. armadni zbor simbolično svoje zmagovito orožje s klicem revolucionarne vneme ker se pridružuje z vsem srcem čustvovanju vseh Italijanov. Zivijo Kralj! Zivijo Duce! — General Mario Robotti.«

Poslanica noveljujočega generala Montagna in poveljnikov čet v Sloveniji Zveznemu Tajniku

Razen tega so naslovili poslanice poveljujoči general Montagna, poveljnik skupine Črnih sraje: »Črne sraje v orožju ob zori dvajsete obletnice pozdravljajo s ponosom tovariše zveze v prvi črti in njihovega znamenitega Zveznega tajnika in zgledega navduševalec v Ducejevemu imenu Zmagali bomo! — Poveljujoči general Montagna.«

Zvezni tajnik je odgovoril takole: »Ginjen se zahvaljujem za Tvoje tovariške pozdrave. Tebi in Tvojim vrlim legionarjem velja najprisrčnejši in tovariški pozdrav Črnih sraje Zveze v prvi črti. — Zvezni tajnik Orlandini.«

Komandant bataljonov skvadrinov Nizza: »Častniki in legionarji skvadrini bataljona Nizza, ponosni, da se bojujete v imenu Duceja za veličino cesarske in fašistične Italije, pozdravljajo na zgodovinski dan, ki je zaznamil svetu začetek fašistične omike, v vas vse junške Črne sraje Ljubljanske pokrajine. — Prvi senjor Giovanni Tehaldi.«

Poveljnik 17 skupine topništva obmejne straže: »Ob 20 letnici pohoda na Rim so topničarji te skupine, trdo in zmagovito preizkušeni v bojih proti sovražnikom domovine, razširjevalcem komunizma, ponosni, ko zagotavljajo Vam, predstavnikom Stranke, svojo popolno vdanost Domo-

vini in njeni nezlomljivi veri v zmago. Zivijo Kralj! Zivijo Duce! Polkovnik Simontetti.«

Tajnik je odgovoril takole: »Hvala za vaše ponosne izraze. Vam in Vašim vrlim topničarjem tovariški in prisrčni pozdrav Črnih sraje moje zveze ter voščilo za vedno nove zmage v imenu Kralja in Duceja. Zmagali bomo. Zvezni tajnik Orlandini.«

Poveljnik drugega bataljona Črnih sraje: Častniki in legionarji 11. bataljona udarnikov črnih sraje globoko občutijo dokaz prisrčnega tovarštva preko vas s Stranko in ko se zahvaljujejo, ponavljajo svojo trdno odločitev, da bodo s popolno vdanostjo služili stvari fašistične revolucije v vrstah milice, pripravljeni na vse napore in vse žrtve v dosego ciljev, ki jih je določil Duce s pohodom na Rim, cilječ, ki bodo za stoletja zagovajali rimski mir v znaku Liktorija. Prvi senjor Ceresetto.«

Poveljnik IV. bataljona plančev Črnih sraje: »Častniki in legionarji IV. bat. Črnih sraje, praznujoč v orožju 20 letnico pohoda na Rim so ti hvaležni za tovariško pozornost, ki jim jo posvečaš. Fašizem prve črte bo vedno vreden dobrotnosti Ducejeve. Vsakršno žrtve zanj bomo z veseljem izpolnili. Ne bomo pozabili počitka Zora 21 leta nas nahaja še bolj bojevite in bolj odločne da popolnoma stremo komunizem z ramo ob rami z našo slavno vojsko. Zivijo Italija! Zivijo Kralj! Zivijo Duce! — Skvadrini. Senjor Gardini in Madori.«

Zvezni tajnik je odgovoril takole: »Vračam vaše tovariške besede in pošiljam tvojemu bataljonu najtoplejšo voščilo za vedno nove zmage v imenu Duceja. — Zvezni tajnik Orlandini.«

Zvezni Tajnik pri predstavi za Oborožene Sile

Včeraj zvečer je pokrajinski Dopolavoro priredil za tovariše v sivozelene predstavo razne umetnosti v gledališču Dopolavora Oboroženih Sil. Pri predstavi ki je bila umetniško izvedena od tovarišev Dopolavorov denarnih zavodov, je prisostvoval Zvezni tajnik, ki je razdelil med množico udeležence darove Stranke. Predstava je bila prenašana po radiju ljubljanske postaje.

Dar ljubljanskemu fašiju

Ravnatelj nekoga važnega ljubljanskega industrijskega podjetja je poslal Zveznemu tajniku ob priliki 20 letnice revolucije znesek 1000 lir.

Zvezni tajnik se je zahvalil za tovariški dar ter je dal navodila, naj se znesek nakaže Dopolavoru tukajšnjega fašija.

Preimenovanje ulic

Ob priliki 20 letnice Pohoda na Rim je bila Gosposvetska cesta v Ljubljani preimenovana v Cesto Ariele Rea v spomin na prečisto mučenico, ki je bila barbarsko ubita od izdajalske bombe, vržene v italijansko restavracijo.

V počastitev spomina bivšega bana Dravske banovine dr. Marka Natlačenca, žrtve uničujoče aktivnosti partizanov, je bila preimenovana Ulica sv. Cirila in Metod v »Natlačeno ulico«.

Dolga pogrebna vrsta se je nato začela vrstiti za krsto, pred katero so nesli prekrajane vence pokrajinskega zdravnika dr. Balistrerija. Društva za zatiranje raka, Društva pokrajinskih uslužbencev in venca zdravnikov zavoda in uslužbenec zavoda.

Na zadnji poti k Sv. Križu so pospremiti zaslužnega pokojnika najvišji predstavniki, tako zastopnik Visokega komisarja, pokrajinski zdravnik dr. Balistreri z gospo soprogo, poveljnik policijskega divizionarja major dr. Fiameri, načelnik socialno-političnega oddelka Visokega komisariata Anton Kosi s številnim uradništvom o.j.elka. Zavod za novotvorbe je bil zastopan do zadnjega na čelu s primarijem dr. Leo Savnikom, upraviteljem Semečnom Milanom, univerzitetnim docentom dr. Avčičnom Francom, dr. Zitnikom in drugim osebjem, kateremu so se pridružili tudi bolniki zavoda. Univerzo je zastopal rektor dr. Milko Kos z mnogimi univerzitetnimi profesorji. Zdravniški tovariši na čelu z predsednikom zbornice dr. Gerlovičem Francem so pohitili v izredno častnem številu ter so bili navzoči vsi primariji in zastopniki ter predstavniki prav vseh ljubljanskih zdrav. ustanov.

Zadnja pot ravnatelja dr. Josipa Cholewe

V sredo popoldne so pospremili številni prijatelji in znanci, zlasti pa premnogi hvaležni bolniki ravnatelja zavoda za novotvorbe in privatnega docenta zagrebške univerze gospoda dr. Josipa Cholewa na zadnji poti proti Sv. Križu. Premnogi so prihitali, da se zadnjič poslovijo od zemskih ostankov zdravnika in človeka, ki je vse življenje s tako vnemo posvetil zdravi bližnjega.

Ko je blagoslovil zemске ostanke rajnega šentpeterskega župnika Košmerlj Alojzija, so prenesli krsto pred molnico, kjer je v vnesenih besedah spregovoril zastopnik Visokega komisarja, pokrajinski zdravnik dr. Balistreri, ki je orisal pokojnika kot zdravnika — prvobornika proti raku v naših krajih in idejnega očeta pokrajinskega zavoda za novotvorbe. Ganjen se je poslovil govornik od požrtvovalnega delavca in želel večni mir in pokoj duši. V pričetnih besedah se je nato poslovil od prijatelja in tovariša predsednika zdravniške zbornice in ravnatelja umobolnice dr. Gerlovič Franc. Orisal je življenjsko delo pokojnikovo, ki je ne glede na žrtve takoj potem, ko je videl koliko trpljenja povzroča rak bolnikom, vso svojo življenjsko silo ter delavnost posvetil samo raziskavanjem te zahrbtne bolezni. Dolga leta raziskav, združena

Ob slovesu je Eksc. Grazioli še naročil, da naj po svoji uvidevnosti predlagajo za siromašne potrebne perilo in druge potrebščine, ki jih bo poklonil on sam. Z globoko zahvalo je sprejel primarij dr. Derž velikodušno podporo in se zahvalil za obisk Eksc. Grazioliju.

Naročajte in čitajte »SLOVENCA«

Sanje in resnica

Govori se tudi, da je ruski finančni minister Witte odklonil potrebne kredite, za vojno izdatke in zato bi naj bil on tisti, ki se je zavzemal za to, da naj se skliče nova mednarodna konferenca, ki bi omejila oboroževanje za določeno dobo. Sam Witte si je pozneje lastil to zaslugi, toda zastopniki diplomatskega zbora v Petrogradu so hitro ugotovili, da je car moral postati plemenit zaradi tega, ker finančni minister ni imel dovolj sredstev za pospešeno oboroževanje.

Vsekakor je zunanji minister sprejel to misel z navdušenjem. Menil je, da bo lahko zbral vse kontinentalne države na redno zasedanje in tako pospešil izločenje Anglije iz svetovne politike. Objavil je spomenico dne 5. aprila, v kateri je razložil in podprl razloge za razorožitev oziroma omejitev oboroževanja in je v spomenici podčrtal, da ni verjeti, da bi Avstrija v tem oziru sklenila kakšen poseben sporazum z Nemčijo. Vsekakor pa bi predlog za konferenco podprli Avstrija in Italija. Verjetno bi sledili tudi Anglija in Francija. Muravjev je zato predlagal ne toliko omejitev oboroževanja, pač pa se naj na konferenci prouči možnost, kako omejiti oziroma znižati proračune, prav tako pa se naj prouči možnost urejanja mednarodnih sporov z razsodiščem, ne pa z vojno. Trenutek je bil za Rusijo zelo ugoden, ker je žele pred kratkim dobiti primerno oporišče na Daljnem vzhodu in splošen dogovor bi ji prepustil veliko premoč v tem delu sveta.

Ta spomenica je bila sestavljena v zunanjem ministertvu in sicer jo je spisal Bazilij, uradnik v zunanjem ministertvu, ki se je najprej zavzemal za mir in za omejitev oboroževanja. Car jo je razbrž odobril in ukazal, da naj se po njej izdela diplomatska nota, ki bo poslana vsem evropskim velešilam. Toda iz neznanih razlogov se je sestava note zelo zavlekla. Šele v juliju je car pred-

ložil Kuropatkinu načrt za noto, ki jo je izdelalo zunanje ministertvo in ta nota je v velicam predlagala, da naj se skliče mednarodna konferenca. Dozdeva se, da je v zunanjem ministertvu samem nota naletela na precej nasprotovanja. Najbrž je Bazilij sam, ki se je pri tem opiral na pomoč tovariša Priklovskega, izsilil ugoden izid. Oba uradnika sta bila leta 1896 med zasedanjem medparlamentarne zveze v Budimpešti in tedaj je Priklovski sklenil sestaviti spomenico, ki jo je leta 1898 dokončal in predložil Lamsdorfu in Muravjemu. V istem času pa je car prebral delo Ivana Bloha o vojni. Knjiga je izšla v šestih delih in je na carja silno vplivala. Toda Witte je vedno trdil, da Blohovo delo ni vplivalo na carjeve sklepe, vsekakor pa je bil ta vpliv le drugolnega pomena. Viri iz ruskega zunanjega ministertva dokazujejo danes, da čustva niso igrala velike vloge v vodstvu ruske politike.

Ko proučujemo mirovni manifest z dne 24. avgusta 1898 (spomenica ruske vlade drugim državam), moramo proučiti mednarodni položaj v tem trenutku. Rusija se je bila ravno zapletla v hud prepriž z Anglijo zaradi železnice na Kitajskem. Napetost je bila tolikšna, da je angleški veleposlanik v Petrogradu izjavil zunanjemu ministru Muravjevu, da bodo izbruhnile hude mednarodne težave, če Rusija ne bo popustila. Na Rusijo je odločno stisliše angleške vlade vplivalo, bili so se napada na Daljnem vzhodu, ker bi jim vojna mogla odvzeti razne prednosti in ugodnosti, ki so si jih pravkar pridobili. Muravjev je tedaj predlagal, da naj se sklene sporazum z Anglijo in car je k temu predlogu pripisal: »Mir je važnejši od vsega drugega, toda naša čast mora ostati neomadeževana.«

Da bi razbremenil nevarnost na Daljnem vzhodu, je car dal dne 24. avgusta 1898 zastopnikom tujih držav v Petrogradu razdeliti spomenico. Besedilo je bilo sestavljeno v zelo plemenitih be-

sedah. Opozarjalo je na to, kako si vsi ljudje žele miru in kolikšna denarna sredstva so šla za oboroževalne namene. Dasi je orožje tako drago, vendar ni moglo izsiliti nobene odločitve:

»Na stotine milijonov izdajamo za orožje, ki pa lahko jutri zaradi novih iznajdb že postane zastarano. Nova iznajdba bo zopet požrla nove stotine milijonov... Oboroženi mir, ko se razvija gospodarska kriza zaradi čezmernega oboroževanja, postaja strašno breme, ki ga bodo narodi vedno težje prenašali. Če se bo ta dejanski stan nadaljeval, bi nastal tisti prepad, kateremu se hočemo vsi izogniti in katerega se vsak pameten človek boji.«

Car je torej predlagal, da naj se snide mednarodna konferenca, da bi proučevala to težavno vprašanje.

Car Nikolaj ni mogel izbrati boljšega sredstva, da bi spravil na noge voditelje mednarodne diplomacije. Francija je bila ruski zaveznik in nanjo je spomenica vplivala kakor strela z jasnega. Ruska vlada jih ni povprašala za mnenje, ker so sklepali, da bo mednarodna konferenca samo potrdila tisto dejansko stanje, ki se je ustvarilo leta 1871 s sklenitvijo frankfurtskega miru med Nemčijo in Francijo. V Franciji je navdušenje za ruskega zaveznika že prej precej popustilo, sedaj pa se je javno mnenje izredno nezadovoljivo izražalo o ruski spomenici. »Tempse, ki je bil glasilo zunanjega ministertva, je tiste dni napisal: »Dokler ne bodo popravljene krivice iz leta 1871, dokler Francija ne bo zadovoljna, pravi nasledniki francoske revolucije ne bodo mogli podpisati Muravjeve spomenice.« List »Autoritet« pa je bil še bolj nezadovoljen in je pisal: »Carjeva pobuda prinaša Franciji najžalostnejše posledice. Franciji je bila s tem odvzeta zadnja nada. Mi nismo šli v Petrograd zato, da bi se predali politiki pozabe ali popuščanja Nam ni bilo treba hoditi v to prestolnico, da bi odložili orožje. Berlin že dolgo časa želi, da bi se z nami pogajal na tem temelju.« (Dalje.)

Drobne novice

Koledar

Petek, 30. oktobra: Alfonz Rodriges, spoznavalec; Evtropija, mučenica; Klavdij, mučenec; Zenobij, škof in mučenec.

Sobota, 31. oktobra: Volbenk, škof; Krištof mučenec; Lucila, devica in mučenica; Antonin, škof; Kvinktin, mučenec.

Novi grobovi

† V Dobrunjah pri Ljubljani je umrl v sredo, 28. oktobra gospod Mihael Anzič, posestnik, gostilničar in mesar. Pogreb bo v petek, 30. oktobra ob 3 popoldne iz hiše žalosti Hradskega cesta 66 na pokopališče k Božjemu grobu v Stepanji vasi. Naj v miru počiva! Zalujočim hčerkam in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

† V Kranju je umrla gospa Marija Jezeršek roj. Rebolj. Pokopali jo bodo v petek, 30. oktobra popoldne na pokopališču v Kranju. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Pozor pred strupenimi gobami!

Ljudje, ki so se poprej brigali le za par eplošno znanih užitnih gob, hočejo naenkrat poznati vse gobe, oziroma vse nabirajo. Cudez je, da se ni zgodilo že več nesreč. Znani in neznani gobarji obih spolov ustavljajo ob večni poti pravega poznavalca s prošnjo, naj jim pregleda »plen« v posodah. Pri tem je imel neki inteligenčen gospod v košari med drugimi gobami tudi najhujšo strupenjačo, strupeni kukmak ali krompirjevo (amanita phalloides), ki se dobi v treh barvah: bela (verna), bledorumenkasta (citrina) in blede zelenkasta (viridis). Ze samo en izvod te nevarne strupenjače bi zadostoval za »smrt družine. Strupeni kukmak ima v zemlji hruškasto odebeleni koren v hrupavi kožnati lupini. Pri treh mestnih nabiralnih pa se je dobilo več istotako strupenih usločenk (Entoloma lividum), ki so jih ematrala za cigane ali slanarje. V prvi mladosti je usločenka res nekoliko podobna ciganu, razvita pa ima vedno izrazito upoginjen kolec, odtod ime (nemško: Verhogerer Rötling). Cigan ali slanar (pholita caperata, rozites caperata) je po klobuku belkasto orosen, liki s slano prevlečen in ima vedno na trgu imenujo to okusno gobo popolnoma napačno »šampinjon«.

A. B., st.

Po močnem nalivu ponoči — zjutraj lepo.

V sredo, 28. t. m. je bilo kaj čudno vreme. Dnevna temperatura se je od prejšnjega dne nekoliko dvignila — na +16,2° C. Splošno je bilo deloma oblačno, deloma nekoliko sončno. Omenili smo že, da je lani na ta dan padla jutranja temperatura pod ničlo za 3 stopinje, dnevni maksimum pa se je nato dvignil nad ničlo na +4,5° C. Na dan 29. oktobra lani je znašal jutranji minimum —1°, dnevni maksimum pa +5,3° C. Ta dan je začelo snežiti in je snežilo med dežjem vse tri dni oktobra. Zadnji dan oktobra je dežomer zaznamoval kar 31,2 mm padavin. Letos 29. oktobra je bil zaznamovan jutranji minimum +10,5° C. Bilo je zjutraj močno toplo, deloma oblačno. Prav zgodaj so viseli na obzorju še temni, gosti deževni oblaki, a zarja si je počasi utirala potoh skozi nje in dopoldne se je nenadno hitro zjašnilo. Nastal je jezensko prijeten dan. Zelo močan naliv pa se je nad mesto spustil ponoči od 20.30 do 23.30. V dobrih treh urah je padlo nad 10 mm dežja. V času od srede zjutraj do četrta zjutraj pa je bilo za 13,1 mm dežja. Barometer pa je od srede do četrta nekoliko padel in dosegel stanje 760,4 mm. Prav zanimiva je krivulja jutranje temperaturega minimuma od 23. t. m. naprej. Takrat je bila v oktobru najnižja jutranja temperatura +2° C in od tega dne se stalno pomika višje, tako da je v četrtek dosegla gornje stanje. Leto 1942. bo za najmanj 50% bolj suho kot leto 1941. Lani je bilo do konca junija v 6 mesecih 98 deževnih dni in 844,3 mm dežja. Letos pa zaznamuje vremenska kronika v 9 mesecih in še v oktobru skupaj 111 deževnih dni in 719,2 mm dežja.

— Pokrajinska podkovska šola v Ljubljani, Poljanska cesta 60, začne s 1. novembrom t. l. zopet redno obratovati. Podkovanje konj bo ob delavnikih od 8 do 14.

— Dva n. pridiprava. Pred kazenskim senatom okrožnega sodišča v Ljubljani sta bila obsojena neki Janko in neki Banko, starjša maloletnika, vsak na 10 mesecev strogega zapora zaradi zločina ponarejanja podpis in prestopka prevare. Poslala sta k 65 letni zasebnici

H Gregorinovu »Očenašu«

Dosti dolgo ga nisem šel gledat. Ne vem, kolikokrat sta ga bili že igrali. Nazadnje sem si rekel: »Očenaš« — to pa moram vendar videti! Spodob se! In šel sem in bil — presenečen. Kaj takega nisem pričakoval! Nisem sicer strokovnjak v umetnostni oeni, a menda mi bo vsak, kdor je »Očenaš« videl, pritrdil, če rečem: To je res umetnost! To je mojstrovina! Te zamisli, pa ta kompliciranost, mnogoličnost prizorov! In ta realističnost! To življenje!... Sicer bi si — kot ne strokovnjak — želel nekatere reči malo drugače. Na primer: Ali bi ne bilo bolje in primernejše, ko bi Kristus nastopal vedno v beli halji, kakor nastopi v zadnji »prošnjak«, a ne v »evilcu«? Seveda bi se v drugi »prošnjak« za gostilniško mizo ta čistita halja ne podala. Gostilniški »milje« je tu sijajno prikazan. Da, tako je gostilniško življenje! Dalje: Ali četrta »prošnjak« »Daj nam danes naš vsakdanji kruh« ni kar pregrozna? Tako sveta noč! Jui!... Kako smo napeto gledali!

Umetnik je zagrabil v globlino tragike življenja. Tragika ljudi, ki ne poslušajo božje besede, ki nimajo Boga za očeta. Povem, da sem ves čas jokal. Robec mi je bil čisto moker. Bože mili, koliko bede, koliko tudi trdosrčnosti, ker ljudje ne poslušajo evangelija! S tem pa umetnik molče prikaže kontrast in pokaže logične posledice: kako bi bilo vse drugače, ko bi ljudje poslušali Kristusa in izvrševali njegovo glavno zapoved: Ljubite se! Tiha pridiga — a prav nič vsiljiva. Niti najmanjše tendence ne opaziš. Vse je čista poezija. Samo razumeli jo je treba!

Dražestna je šestna prošnja »No vpljeli nas v skušnjavo«. Ga že ima! smo rekli in se morali nasmešiti. A samo pogled Kristusov je vse niti pretrgal. Gregorin je zelo dober igraloc. A tudi njegovi sodalci so res živa bitja, vzeta prav iz življenja, kakor jih vidimo vsak dan. Vse tako naravno, neprisiljeno. Vsa čast! Občudovali smo tudi otroke, kako so naravno igrali, kakor da so na odru rojeni.

Gospoda Gregorina pa prosimo, naj dela v tem pravcu naprej, naj nam ustvari še več podobnega in dokaže, da se tudi religiozna ideja na gledališkem odru da izvršno prikazati in z najvedljivejšim učinkom gledati. Gledalec.

Tončki pismo, ki naj bi ga bil pisal njen, v zaporih se nahajajoči mož, proseč jo, na mu po teh mladeničih pošlje perilo, obleko, nekaj jedil in denarja. Nepridiprava sta od lahkoverno ženice izvalila vse v vrednosti do 1500 lir. Njuna sleparija pa je prišla na dan in sta bila razkrinkana. Perilo in obleko sta prodala, jedila sta sama porabila in se z njimi okrepčala. Senat je pri sodbi odklonil predlog za pomilostitev. Ob razpravi je bilo namreč sproženo vprašanje, da sta mogoče tudi ona deležna Kraljeve amnestije. Senat je to vprašanje rešil negativno, to iz razloga, da nista v smislu čl. 3. amnestijskega dekreta deležna pomilostitve, ker sta v svoje koristiljubne namene izrabljala prilike, nastale zaradi vojne. Prijavila sta oba revizijsko in priziv, da višja inštanca končnojavno reši vprašanje amnestije.

— Kokošje leto končano. Perutinarji so uvedli za kokoši dobo, ki jo kratko nazivamo kokošje leto in ki traja od novembra do oktobra prihodnjega leta. Praktični in umni perutinarji v tem času vodijo natančno evidenco o vseh kokoših, koliko jaje so jim v tem času znesle. Prav z 31. oktobrom je zaključeno vsakokrat kokošje leto, ko napravi perutinar splošno bilanco o svoji kokoši reji in pregleda zapiske o nesnosti posameznih kokoši. Slabe nesnice izloči in določi za zakol, dobre pridržijo za plemo. Za plemo so dobre one kokoši, ki znese na leto do 150 jajc, ki morajo biti težka do najmanj 60 gr. Slabše kokoši perutinar proda ali jih zakolje.

— Pujsk z osmimi nogami. Živnozdravniškemu zavodu v Göttingenu so prinesli pujska z osmimi nogami. Glava in prednji del pujska sta normalno razvita, zadnji del je pa dvojen in ima vsak po dve nogi, poleg tega pa sta zrasli še dve nogi na hrbtu.

Ljubljana

Najvišje dopustne cene za cvetje, vence in zelenje za okras grobov

Ljubljana, 29. oktobra.

Kakor lansko leto ob praznikih mrtvih, je mestno županstvo tudi letos hotelo omogočiti prebivalstvu okras grobov po čim nižjih cenah ter je zato tudi letos Visokemu komisariatu predlagalo najvišje dopustne cene za tako blago, ki je pridelano v Ljubljanski pokrajini, od četrta, dne 29. oktobra zjutraj do 2. novembra zvečer.

Domache negovane krizanteme v šopkih po osem kosov je dovoljeno prodajati po največ 3 lire za kos; domače, pri vrtnarjih vzgojene krizanteme po velikosti od 3 do 5 lir za kos; kmečke gojene krizanteme največ po 3 lire. Večje mahonije, dolge od 30 do 50 cm, po 0,50 lir; nad 50 cm dolge večje mahonije po 1 liru za kos. Navadne zelene kmečke vence po velikosti od 3 do 5 lir kos.

Kakor pri drugem blagu, morajo biti tudi cene cvetju, vencem in zelenju za okras grobov na živilskem trgu in po vsej Ljubljani razvidne in napisane na posebnih listkih.

Mestno županstvo je hotelo olajšati okras grobov zlasti manj premožnim slojem ter je zato ukinito vse mestne trošarine na uvoženo in doma pridelano cvetje in zelenje ter vence. Pri velikih, uvoženih krizantemah se to znižanje precej pozna, saj znaša trošarina po 10 lir za kilogram uvoženega cvetja. Posebno se bo pa to znižanje poznalo pri prekrasnih uvoženih nageljnih, saj za praznike mrtvih cvetličarnam zaradi ukinitve mestne trošarine ne bo treba zvišati cen za uvoženo cvetje. Sedaj je pa županstvo, pri Visokem komisariatu izposlovalo tudi določitev najvišjih dopustnih cen za domače cvetje, vence in zelenje ter smo v Ljubljani tako dobili za doma vzgojeno cvetje in za doma izdelane vence lanske maksimalne cene. Pri vsem tem pa mestno županstvo opozarja prebivalstvo na skromnost ter upoštevanje že prejšnja leta tako uveljavljenega načela: »Počastite rajne z dobrimi deli«.

I Ravnateljstvo II. moške realne gimnazije v Ljubljani (Rakovnik) sporoča, da bo otvoritvena božja služba za učence v torek, dne 3. novembra ob 9 v cerkvi na Rakovniku. Po sv. maši se bodo zbrali učenci na gornjem dvorišču, kjer bodo dobili potrebna navodila in pojasnila. Ravnateljstvo obenem obvešča starše in učence, da je Visoki komisariat z odlokom IV. No. 6281-1 dovolil, da se smejo do 10. novembra naknadno vpisati učenci tega zavoda in polagati izpite vseh vrst, razen višjega tečajnega in diplomskega izpita. Učenci naj si preskrbe dovoljenja, da bodo mogli v šolo, oziroma k izpitu.

I Mozartov trio v C-duru je delo ženjalnega mojstra, ki združuje v sebi mirno, neprisiljeno vedrost, s popolno klasično obliko v najidealnejši komorni formi, kakršne pozneje niti Beethoven ni presegal. Ta glasba je najlepše realizirana v sestavi komornega tria, kakršne si bolje ne moremo misliti v nobenem drugem komornem ali orkestralnem sestavu. Namenjena je plemenitemu, pogljobljenemu in delikatnemu muziciranju. Mozartov Trio ima tri stavke, prvi in tretji sta jako živa in ritmično energična, drugi stavek pa prinaša rahle epice v godalih, kakor majhna, nepomembna, a prijetna vzemirjenja, postavljena med široko razpeto melodijo. Mozartov Trio bo izvajal Ljubljanski komorni trio na svojem koncertu v torek, dne 3. novembra ob 18 v veliki filharmonični dvorani, poleg drugih komornih del, ki so jih napisali: Pugnani, Lipovšek in Smetana. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Glasbene Maticice.

I Važno opozorilo davčne uprave za mesto Ljubljana točilcem in producentom alkoholnih pijač. V Službenem listu bo v kratkem objavljena odločba Visokega komisariata, da bo veljavnost dosedanje odmere točline takse podaljšana. Zato prizadetim ni treba vlagati pri oddelku finančne kontrole prijavo za odmero točline takse za takšno periodo 1943-1945.

I II. dekliška (licejska) ljudska šola ima začetno službo božjo v soboto, dne 31. oktobra 1942 ob 9 v Vajenskem domu, Kersnikova ulica 3 (nasproti Slamiča). Tam bodo učenke zvedele, kje in kdaj se bo začel pouk.

I Na vernih duš dan, v ponedeljek, 2. novembra, bodo uprizarili v Drami »Oče naš...« za red A. To novo slovensko delo, ki ga je spisal član Drame Edvard Gregorin, prikazuje 7 pretresljivih zgodb iz življenja, ki zgrabijo vsakogar in doživljajo vseplošno priznanje. Začetek predstave bo ob 16 in konec ob 18.45.

Vrnitev podmornice »Barbarigos« po vojnem križarjenju. Poveljnik opirališča za podmornice pozdravlja poveljnika in posadko podmornice.

I Trg v znamenju krizantem. Zadnje dneve je živilski trg spreminjen tako rekoč v vrt ali veliko razstavo samih krizantem. Vrtnarji, ki imajo svoj določen prostor ob Vodnikovem spomeniku, prodajajo razne vrste umetno vzgojenih krizantem v lončkih, ki so po 10 lir naprej. Na zelenjadnem otoku pa sedaj zavzemajo nad polovico tega prostora same krizanteme v raznih barvah. Dalje, ki so k sreči še v bujnem cvetu, so na trgu redke. Kakor kažejo vremenske prilike, ne bo pred praznikom slane in tako bodo ljudje imeli dovolj rož na izbiro, da okrasje na praznik grobove svojeve.

I Mrtev prometni prostor pred »Slavijco«. Pred tremi leti se je dvignila palača zavarovalne banke »Slavijca« na prostoru, kjer je bila v preteklem stoletju garnizijska bolnišnica. Pred palačo ob sedanji Bleiweisovi cesti je precej obsežen prostor, ki je v prometnem pogledu docela mrtev in nikomur ne koristi. Pasantje, ki so prihajali mimo, so najraje hodili po asfaltu, ob palači in sosedni Piškarjevi hiši položenem hodniku, le nekateri so si krajšaji pot čez ta prostor. Svoj čas je tam postavil svoj dežnik in pručico čistilec deželjev, a je posek kmalu opustil, ker je imel tam maloštevilne odjemalce. Tu in tam je v sezoni postavil barako kak kostanjev. Sedaj so začeli ta prostor znova preurejati, tako da ga bodo uredili za vozovni promet, kjer se bodo lahko umikali vozovi in avtomobili pred tramvajem.

I Razprava o ukradenih zalozah usnja. Letos v marcu je bilo vlomljeno v skladišče tovarne »Indus«; vlomilci so odnesli precej usnja. Pozneje sta bila glavna vlomilca prijeta. Pred malim kazenskim senatom pa je bila večeraj pisana družba, ki je bila v to vlomisko zadevo zapletena v toliko, da so nekateri obtoženi to ukradeno usnje skrivali in ga naprej prodajali, drugi pa, da so usnje kupovali, jasno, da po zelo nizki ceni. V dvorani št. 79 se je zbralo do 15 obtožencev, med njimi mnogo ljubljanskih čevljarjev. Glavni trije obtoženci, ki doslej še niso imeli opritvka s kazenskimi paragrafi, so bili Lojze S., Janez B. in Stanko B., ki so bili obtoženi, da so dajali tatovom potubo in da so kar obtrama razpečevali nakradeno usnje raznim čevljarjem. Tako je n. pr. Lojze S. marca prevzel od nekega »Toneta« kar 70 kg kruponov v vrednosti 10.000 lir. Ta družba je imela do 18.000 lir nakradenega usnja in več pomagavev, kakor tudi mnogo interesentov, ki so radi kupovali ceno usnje. Pred senatom so bili, ko so dejanje v bistvu priznali, obojeni zaradi omenjenega zločina, in sicer Lojze S. na 8 mesecev strogega zapora in 150 lir denarne kazni, Janez B. na 3200 lir denarne kazni, Stanko B. na 7 mesecev in 100 lir denarne kazni ter pomagavev Avgust T. na 6 mesecev strogega zapora. Državni tožilce je z ozirom na amnestijski dekret od 15. t. m. umaknil obtožbo proti ostalim obtožencem, ki so od prvih kupovali usnje.

Naznanila

GLEDALISCE. Drama, Petek, 30. oktobra ob 16: »Hamlet«. Prvič v sezoni. Red Premierski. — Sobota, 31. oktobra ob 16.30: »Deseti brate. Izven. — Nedelja, 1. novembra ob 16: »Hamlet«. Izven. — Ponedeljek, 2. novembra ob 16: »Oče naš...« Red A.

Opera. Petek, 30. oktobra ob 16: »Traviata«. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol. — Sobota, 31. oktobra ob 16: »Don Pasquale«. Prvič v sezoni. Red Premierski. — Nedelja, 1. novembra ob 16: »Traviata«. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

RADIO. Petek, 30. oktobra: 7.30 Pesmi in napet. — 8 Napoved časa, poročila v italijanskini. — 12.30 Plošče. — 12.30 Poročila v slovenskini. — 12.45 Laska glasba. — 13 Napoved časa, poročila v italijanskini. — 13.10 Pet minut gospoda X. — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenskini. — 13.20 Radijske pesni vodi dirigent Angelini. — 14 Poročila v italijanskini. — 14.15 Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijanec: Pisana glasba. — 14.45 Poročila v slovenskini — 17.15 Kmečki trio. — 17.35 Četrte ure za trdko Nizzardo. — 17.59 Pisana glasba. — 19 »Govorimo italijansko, prof. dr. Stanko Lehen. — 19.30 Poročila v slovenskini. — 19.45 Komorna glasba. — 20 Napoved časa, poročila v italijanskini. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenskini. — 20.30 Voljske pesni. — 20.45 Znani dueti. — 21.15 A. Nicotari: Posovor a Slovenci. — 21.30 Violinski koncert Alberta Dermella nr klavirju M. Lipovšek. — 22.10 Koncert pianistke Marcelle Barzetti. — 22.45 Poročila v italijanskini.

LEKARNE. Nočno službo imajo kongresne: mr. Leustek, Reslova c. 1, mr. Buhavec, Kongresni trg št. 12 in mr. Komofar, Viš, Tržaška cesta 48.

POIZVEDOVANJE. Izbubila sem črno, rahljeno, denarnico s 1000 lirami Pošten nadljetelj naj prinese v upravo »Slovenca«, kjer dobi lepo nagrado.

Iz Hrvaške

Za zboljšanje prometa na zagrebški postaji so bile izdane sodobne odredbe. Ker je sredi oktobra bilo na zagrebški postaji nad 500 neiztovorjenih vagonov, se je železniška uprava odločila, da bo začela te vagine raztovarjati na kar najbolj sodoben način. Železniška uprava je dala v promet 20 tovornih avtomobilov in 2 traktorja z 10 prikolnicami. S temi je začela raztovarjati vagine in razvažati pripeljano blago v mesto. Povprečno po 50 vagonov je bilo tako iztovorjenih vsak dan, storjena pa je bila s tem še posebna usluga Zagrebčanom, zboljšala se je namreč dobava življenjskih potrebščin, hkrati pa je železniška dostava po mestu tudi ugodno vplivala na cene za tovarni prevoz po mestu.

Vrnitev Nemcev iz tuzlanskega okraja v domovino. Nemška narodna skupina v Tuzli je sredi oktobra objavila velike proglase o sporazumu med NDH in nemško državo o preseljevanju domačih Nemcev v rajh. Izselili se bodo skoraj vsi Nemci okraja Tuzle, ostali bodo največ le starčki. Vsega skupaj bo odšlo 170 družin z okrog 600 člani. Večina pripadnikov nemške države je bila doslej v državni uradniški službi, nekaj jih je bilo obrtnikov in strokovnih delavcev. Težakov med njimi ni.

Proslava princa Evgena v Zemunu. 18. okt. je organizirala zemunska nemška narodna skupina proslavo princa Evgena, nekdanjega branilca mesta Belgrad pred Turki. Na slovesnosti je bilo več govorov. Slavnostni govor je imel vodja nemške narodne skupine v NDH.

Delavske kuhinje odprte v Gružu in Lapadu. Podružnica hrvatskega Radiše je po dolgotrajnih pripravah odprla delavske kuhinje v Gružu in Lapadu. Kuhinje bodo posebno dobrodošle industrijskemu delavstvu, ki je to socialno ustanovo pozdravilo z navdušenjem.

Dan hrvatske knjige v Karlovcu. 24. 25. in 26. oktobra je bil prirejen v Karlovcu dan hrvatske knjige. Razstavo knjig je priredil državni poročevalski urad v zvezi z mestno občino in organizacijo ustaške mladine.

Sarajevo se pripravlja na zimo. Na zadnji seji občinskega sveta v Sarajevu je bilo sklenjeno, da občina najame posojilo 15 milijonov kun za nabavo življenjskih potrebščin. Za čiščenje mestnih ulic je bilo dovoljeno 400.000 kun. Ustanovljena je bila tudi mestna veterinarska zaloga zdravil, s pomočjo katere nameravajo pobijati bolezn med živino.

Sneg po bosanskih planinah. Deževje v drugi polovici oktobra združeno z mrzlimi vetrovi je povzročilo, da je planine v Bosni pobelil sneg. Pod snegom so vrhovi Trebevič in Ivanplanina, kakor tudi drugi nižji grebeni.

46.

KO STA SKRJANEC IN PRINCESA PRISPELA V KRALJEVI GRAD, SO SE JU VSI ZELO RAZVESELILI. KRALJ JE ZE OD DALEC SPOZNAL SVOJO HCER IN JI POHITEL NASPROTI.

47.

UKAZAL JE PRIREDITI SLAVNOSTNO VECERJO NA ČAST HCERKI IN RESITELJU.

A. Fogazzato: 24

Palača ob jezeru

>Kdo vraga vam je ukazal, da morajo biti okna tako zaprta?< je nevoljno vzkliknil grof.
>Nisem jih zaprl jaz. Brez dvoma je to stari rila gospa Fani.<
>Grof je udaril s pestjo po mizi.
>Kje je gospa Fani?<
>Mislim, da je spodaj na dvorišču.<
>Kaj neki dela na dvorišču?<
>Služabnik je nekoliko okleval.
>Ne vem, je dejal.
>Grof se je dvignil, šel naglo odpret okno, pogledal ven, nekaj zagodrnjal in rekel služabniku:
>Naj prideta oba gor.<
>Sluga se je priklonil.
>Niste vedeli tega! — je vzkliknil grof.
>Sluga je tiho odšel.
>Neverjetno! je vzkliknil grof. >Tisti osel od zdravnika dvori sobarije moje nečakinje. Na vrtu sta kot dva golobčka!<
>Minuto pozneje je vstopil zdravnik ves rdeč in vzkliknil:
>Kako naključje! Kako naključje!< Dejaj je, da je prišel prav namenoma, da bi naredil partijo...
>S Fani, ga je prekinil grof.
>Zdravnik se je začel na ves glas smejeti in dejal, da se grof hoče šaliti. Temu pa ni bilo videti, da bi se šalil. Zdravnik ga je gledal in njegov smeh je polagoma pojemal. Dejaj je, da gospa Fani ni hotela priti, ker jo je klicala gospodinja.
>Odstopam svoje mesto gospodu doktorju, je dejal Silla in vstal.
>Zdravnik je ugovarjal, češ, da mu zadošča, če gleda tako igro drugi in da se grof niti ne

zabava, če igra z njim. Silla pa je vztrajal. Bal se je, da bo grof vzroji in bi se zato rad umaknil.
>Vrnem se, je dejal. >Nadaljeval bom igro pozneje.<
>Ko je Silla odšel, se je prikazala pri vratih Fani in vprašala s kislim obrazom.
>Kaj ukazuje?<
>Pridite semkaj.<
>Fani je odprla še nekoliko vrata, a ni prestopila praga.
>Pridite semkaj! je zapil grof.
>Fani je stonila korak bliže.
>Nikdar več se ne predrznete odpirati in zapirati oken v mojih sobah! Tudi ne zapravljajte časa na vrtu, kjer ni ničesar za vas!<
>Uboji zdravnik je bil kakor na trnih. Vtaknil je nos med kralja in kraljico in gledal pešca, ki je stal pred sovražnim kraljem.
>Markiza... je izzivalno začela Fani pritiskala na kljuko pri vratih.
>Recite markizi, naj pride semkaj, je grof presekaj besedo.
>Fani je odšla godrnjaje in zaloputnila vrata za seboj.
>Neumnica! je dejal grof in umaknil svojo kraljico, ki ji je grozil tekač.
>Naredil je drugo potezo in pristavil:
>Ali se vam ne zdi?<
>Res je nekoliko lahkomišljiva, je strahopetno odvrnil zdravnik in postavil naprej pešca.
>Dobro si zapomnite, gospod doktor, je dejal grof, da ni pametno, če se izgubljate s figuricami, posebno če igrate v moji hiši. Zares bi se vam ne splačalo.<
>Zdravnik je s svojim konjem naredil fantastičen skok.
>Kaj počenjate vendar? je opozoril grof.
>Doktor se je udaril po čelu, umaknil figuro in se opravičeval, češ da je ves zmeden od vro-

čine, da je odšel od doma ob enajstih in da je kljub žgočemu soncu obiskal pet bolnikov.
>Oh! je vzkliknil grof in pogledal na uro.
>Skoraj bi bil pozabit, iti moram naproti prijateljem.<
>Zdravnik je bil kar vesel, da je lahko prenehajal s to neprijetno partijo šaha.
>Prenehajva, prenehajva, je dejal; spridem raje drugič.<
>Fani se je znova prikazala pri vratih.
>Gospa markiza bi rada vedela, kaj želi grof od nje, je dejala.
>Recite ji, da želim, da bi prišla končat namo mesto mene partijo šaha z doktorjem.<
>Zaradi mene je nikakor ni treba nadlegovati, je vzkliknil zdravnik.
>Pojdite! je velel grof.
>Ko je zdravnik ostal sam, so se mu zasvetile oči.
>Naj se ne izgubljam s figuricami? je dejal tiho in si pomel roke. >Prav tebe bom vprašal za dovoljenje!<
>Malo prej se je domnil s Fani, da se bosta sešla po polnoči pri mali kapelici, ob bregu jezera, nedaleč od Palače. Obljubila mu je, da bo prišla tja s čolnom.
>Bil je nemiren, hodil je gor in dol po salonu in se ogledoval, da bi našel kako zrcalo, da bi se mogel videti v njem kako je srečen. A v salonu ni bilo zrcala. Zadovoljiti se je moral le s žipo, kjer je videl slabotno sliko svojega blaženega obraza. Pogledal je na dvorišče, kjer ga je malo prej videl grof, ko se je pogovarjal s Fani in zamrmral:
>Proklete okno!<
>Grof je pravkar prekoračil dvorišče in se začel vzpenjati po stopnicah osvetljenih od sonca, med orjaškimi sencami cipres. Zdravnik ga je gledal nekaj trenutkov, nato pa je odšel iskal Fani.

>Tukaj sem, je dejal Silla, ko je odprl vrata in obstal na pragu. Kako to, da ni bilo nikogar? Približal se je mizici za šah. Partija se ni bila končana. Ostala je prav na isti točki, kjer jo je pustil on. Pogledal je po sobi in zapazil doktorjev klobuk in palico na stolu. Iz tega je sklepal, da se bo doktor gotovo vrnil. Odločil se je, da ga počaka in je stopil k oknu.
>Začel je razmišljati o tem, kar sta prej govorila z grofom. Posebne preglednice mu je delalo grofovo naziranje o neenakosti družin. Silla v tem nikakor ni soglašal z njim. Zdej se je v mislih boril proti njim, kri se mu je razgrevala, srce mu je vedno močneje utripalo. Odločne besede pa niso bile namenjene samo grofu.
>Ne. Silla si je polagoma, ne da bi se tega zavedal, predstavljal, da stoji pred Marino. Videl jo je, kako je šla s ponosno brezbriznostjo mimo njega. Ta brezbriznost je bila toliko bolj občutna, kolikor bolj je bila dekletova zunanost ljubka in privlačna. K njej se je v duhu obračal Silla. V treh tednih ni spregovorila z njim niti pet besed. Brez besed mu je dala razumeti, da ga ne smatra vrednega kakršne koli pozornosti. Njemu vsaj se je zdelo tako; zato se je že takoj od začetka ravnal potem in postavil svoj ponos nasproti njenemu. Vendar pa je zaradi tega trpel in ko je bil v njeni bližini, ga je prevzemala neka nerazumljiva tesnoba. Zdej se mu je zdelo, da mora prekrizati njeno pot in jo vprašati kaj misli...
>Torej, gospod doktor? se je nekdo oglašil za njim.
>Silla se je naglo okrenil. Marina je sedela pri šahovnici.
>Jaz vzamem črne, je dejala in pozorno gledala figure.
>Prišla je neopazno kakor vila ali pa je Silla bil tako zatopljen v svoje misli, da je ni slišal. Silla se ni ganil.

SPORT

Nogometni pregled

Pred tretjim srečanjem ljubljanskih nogometnih moštev. Dve nedelji smo že gledali nogometne tekme na igrišču Ljubljane in bili priča, kako so se povzpeli Vičani v mladinski skupini do prvega mesta s štirimi točkami, kako si je Mars zaslužil tri točke in Ljubljana prav tako tri. Mars vodi v prvi skupini B turnirja (starejši igralci od 16 let), Ljubljana pa v drugi. O Marsu smo že zapisali, da je presenetil s svojim prikužno igro. Ni pa to samo Marsova zasluga. Delež na tem imajo tudi Vičani, ki se niso potegnili v defenzivno igro, pač pa so naskakovali, kolikor so mogli; do zadnjega niso obupali, pri tem pa je trpela obramba; izkušeni Marsovci so se lahko razigrali in je bilo veselo gledati, kako so izrabili vsako napako naprotnika. Čisto drugače igro je podala Mladika, ki se je borila z Ljubljano. Močnejšega nasprotnika je ovirala in dušila, potegnila se je v obrambo in razdirala. Tako je dosegla neodločen izid, čeprav je trpela pri tem lepota igre. Po tem, kar smo doslej videli in ugotovili, bo pač veliko več zanimanja za tretje srečanje, zlasti pa za finale, ki bo v nedeljo 8. novembra.

Urnik nedeljskega sporeda na igrišču Ljubljane je tale:
Mladinski turnir: Mladika: Zabjak ob 10.30; Dopolavoro tobačne tovarne: Vič ob 11.30.
Turnir starejših: Dopolavoro tobačne tovarne: Vič ob 13.30; Mladika: Korotan ob 14.50; Mars: Zabjak ob 16.10. Navedene tekme bodo sošle po istem vrstnem redu naslednji gg. sodniki: Dolinar, Jerman, Makovec, Kos. Obe finalni tekmi za zasedbo 1. do 4. mesta v turnirju odraslih bosta teden pozneje, t. j. 8. novembra, med zmagovalcem odtodno drugoplasiranimi moštvoma iz obeh skupin.

V državnem nogometnem prvenstvu je dala pretekla nedelja precej nepričakovanih izidov, najbolj nepričakovano pa je dejstvo, da je Livorno na vrhu razpredelnice z dvema točkama pred državnim prvakom Romo. Za tiste, ki se zanimajo za

številke, navajamo tele podrobnosti, iz katerih je po vrsti razvidno, koliko tekem so igrali, koliko končali z neodločenim izidom, koliko s porazom, kakšno je razmerje golov in koliko točk so nabrali:

Livorno	4	4	0	0	9	3	8
Roma	4	2	2	0	4	2	6
Bologna	4	2	1	1	7	2	5
Genova	4	2	1	1	12	5	5
Fiorentina	4	2	1	1	9	6	5
Lazio	4	2	1	1	6	4	5
Ambrosiana	4	2	1	1	4	4	5
Torino	4	2	0	2	9	6	4
Bari	4	2	0	2	4	7	4
Triestina	4	0	3	1	3	4	3
Milano	4	0	3	1	3	5	3
Liguria	4	1	1	2	3	6	3
Juventus	4	0	2	2	4	8	2
Vicenza	4	1	0	3	6	13	2
Atalanta	4	1	0	3	2	5	2
Venezia	4	0	2	2	3	8	2

Obisk na igriščih je bil tudi preteklo nedeljo prav dober in je več tekem gledala več ko 20.000 glava množica.

Mali oglasi

Sobe

Oddajo:
Stanovanjsko sobo dobi zaposlena poštena oseba 30-50 let, brezplačno, po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5929. (s)

Kupimo

Predivo
po najvišjih dnevnih cenah kupujem vsako količino, dolžina od 20 cm naprej, MILAN JAGER, mehanična predelnica žilne, Ljubljana, Sv. Petra cesta 17. (k)

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Delavniki: 15-30, 17-30, Siga od 14 dalje, nedelje in prazniki: 10, 13-30, 15-30, 17-30

Zelo napeta drama skrajnega severa v veličinu
Bastard
Film odlikovan na mednarodni razstavi v Venetzi
Odlični umetniki: Gabriel Aho, Hilda Borgstroem, Georg Lockberg, Signe Hasso
Vsak dan 3 predstave! Ob 14, 17.30 in 19.40
Konec predstav ob 19.15
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Drama sodobne socialne vsebine
Da, milostljiva...
EMMA GRAMATICA
Maria Denis - Leonardo Cortese
KINO MATICA - TEL. 22-41

S jezna komedija o očarljivi ženi, šundskemu možu ter čustvenem miselniku, ki je veroval v „veliko ljubezen“
Izgubljena ljubavna pisma
Alfred Rasser - Anne-Marie Blanc
KINO UNION - TEL. 22-21

V olepševalnem salonu

Gospodična! Svojo ženo iščem. Prosim, pokažite mi jo!

Ada Negri:

LENOR

>Kaj mislite, je povzela in govorila hitro, hitro, da se je razgrela; tako je skušala pokriti naš mučen molk. >Kaj mislite? V težkih urah ti more ponizna živalca govoriti besedo o Bogu. A pred vsem imam svoje reveže. Sicer pa ni, da bi človek govoril o tisti trobici dobrega, kar stori. Prav za prav je to samo noč, s katerim prošim uboze miloščine. Greš v njihove domove, jim nudiš to, kar moreš, govoriš ljubeznivo z njimi, poslušaj njih skrivnosti, ki imajo na sebi zmerom nekaj svežega, neprisljenega, čisto drugače kot banalnosti izobraženih ljudi. Dobro zdravilo! S tem nočem reči, da je zame še kakšno uspešno zdravilo. Toda duša je duša.<
>Nekaj golobov se je prebudilo, skozi odprta okna smo slišale njihovo gruljenje. Lenor jim je vrgla dve ali tri prgišča zravn; zrnje se je razpršilo in odskočilo na nižje ležeče opeke. »Gru, gru!« Natančno sem videla, kako je poleg Lenor nedeljiva senca njene bolečine metala golobom prgišča zravn.<
>Nad asiško planjavo, vso obubožano od suše, ki je živela samo v skrivnostnih vrstah oljk, se je spuštal mrak v gostih, vijoličastih teničah. Zbita in razmišljajoča zemlja povsem tiho in le nekaterim deli svoje dobrote; v vsakem najponiznejšem zrneu nosi duha sv. Frančiška. Tujka bi tu mogla trpeti prave vice, preden bi pričakala združenja z Bogom, kakor Lenor.<
>Skušala sem s pomočjo Monike zaobrniti razgovor na svetovne dogodke, na opere, na novice. **Takoj je pogovor zastal. Knjižica Tomaža Kempčarja**

Za Ljudsko Uskarno v Ljubljani: Jože Kramarič

Obet

Pohitite!
V enem dnevu lahko dobite vaše slike za legimacije. Najhitreje, najlepše, najceneje. Dijkstra 6 kom. 1 luksuz 20 lir. Se priporoča KOCMUR MARJAN — fotografija, Društvena 34, Prešernova št. 9.

Službe

Dobe:
Dobro kuharico k majhni družini, za vsa gospodinjstva dela, iščem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5925. (b)

Služkinjo
sprejme družina z odraslimi otroki. Poizve se v upravi »Slovenca« 5921. (b)

Pridno, čisto dekle
kot kuharico in samostojno gospodinjstvo sprejemem takoj k trem osebam v enodružinsko hišo. Hočevvar, Ulica 3. maja št. 9. (b)

Pošteno dekle

ki zna tudi kuhati ter je vajena vseh gospodinjstvenih poslov, takoj sprejemem k odrasli tričlanski družini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5928. (b)

Prodamo

Cvetje
kupite po najnižji ceni pri Baloh, Kolodvorska ulica 18, dvorišče. (f)

Kunčnico

prodamo. Obseg 9 prostorov. Hruševska cesta 24, Stepanja vas. (f)

Šivalni stroj

»Singers, pogreznjiv, dobro ohranjen, prodam. — Pred Skofije 19, hišnica. (f)

Kislo zelje

prvovrstno, vsako količino se dobi pri Homan, Sv. Petra cesta 81, dvorišče. (f)

Krmilno peso

rumeno kolerabo in zelje v glavah prodaja Gospodarska zveza v svojem skladišču v Maistrovi 10. (f)

Prodaj

bel kožuhočinast in zimski hubertus plašček za 5 letnega otroka. Zrinjskega 17. (f)

Nov zimski plašč

za deklico 10 do 14 let prodam po ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5927. (f)

Umrla nam je naša dobra, ljuba mama, gospa

Marija Jezeršek roj. Rebolj

Pogreb bo v petek, dne 30. t. m. dopoldne v Kranju.
Kranj-Ljubljana, dne 29. oktobra 1942.
Marica, hči; Joža in Ciril, sinova.

Potrtega srca javljamo žalostno vest, da nas je v sredo, 28. oktobra 1942, naš nad vse ljubljeni oče, stari oče, brat in tast gospod

Anžič Mihael

posestnik, gostilničar in mesar v Dobrunjah

po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, za vedno zapustil. Nepozabnega pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v petek, dne 30. oktobra 1942, ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Hradečkega cesta št. 66, v Ljubljani, na pokopališče k Božjemu grobu v Štepanji vasi.
Ljubljana, dne 28. oktobra 1942.
Globoko žalujoči:
Mici in Zefi, hčerki ter rodbine: Anžičeva, Habičeva, Arkotova in Vrhovčeva

na je bila odprta na strani z naslovom: »Moja milost je tako velika in dragocena, da ne more imeti nič skupnega s posvetnimi rečmi.« Lenor se je zdelo utrujena. Ob slovesu je rekla:

>Danes ni prišel mojster Valente. Pridite spet čez nekaj dni. Mojster Valente igra klavir, kakor ga more igrati samo slepec v Assisiju. Pridite gotovo!<

Večkrat sva šli k Lenori. Spoznala sem mojstra Ignacija Valente. Spremljal ga je reven deček, v sivi obleki, ki se je plašno tiščal v kotu, dokler mu ni bilo treba peljati mojstra domov. Moiče je grizel čokolado in kruh, ki mu ga je dajala Lenor. Včasih sem ga pobožala. Spominjal me je na Ciferina: enake plave oči, uprte v nebo in ista barva obleke.

Ignacij Valente je bil še zelo mlad in je imel voščten, začuden obraz. Dotikal se je tipk s tistim nematerialnim dotikom slepih pianistov, ki jim je duša takoj v zvezi z onostranstvom. Odkril mi je Beethovna, ki ga do tedaj še nisem poznala in čutila sem, kakšna tolažba je Beethovna za Lenorino bolečino. Milo mi je bilo, ko sem opazila Lenor, kako se je prebujala kakor iz zamaknenosti med eno in drugo sonato. Priselnila je k ustnan mladenci skodelico čaja, mu dala v roke pecivo, potem pa mu položila med ušne prižgano cigareto. Ko je odhajal, mu je spustila v žep denar s prikrito rahločutnostjo; mojster je bil namreč reven. Tudi druge resnične uboze, reveže brez umetnosti in brez talentov, prave božje sirote sem videla vetopati. A najbolj uboga je bila ona, uboga v zapuščenosti svojega srca, s to strašno pošastjo v mesu. Toda nikdar ni tožila. — V seneli na po-

lici sem opazila sliko moža z bledim, dolgim in ozkim obrazom.

>Bil je moj zaročenec, je zamrmrala, a čutila sem, da bi rajši ne govorila o tem. >Danski slikar. Srečala sem ga na Capriju, ko sem bila še živa; pred vekovi. Neumnosti! Zdej se zanje pokorim. Pa on? Ne vem več, ne vem. Ne smem več vedeti.<
>Spet sem zašla tisti rezek smeh, da me je zabolelo srce. Slika je padla. Lenor jo je bila vrgla. Vendar ji je bilo takoj žal; pobrala jo je in jo postavila na prejšnje mesto.

>Vidite, in potem imam še pogum trditi, da sem mrtva. Oprostite, prosim! Teško je pač sprejeti življenje kot kazen in kot očiščenje. In sprejeti ga naravnost, kakor smrt. Včasih je človek slab in strahopeten. Oprostite, prosim!<
Iz hiše je šla samo takrat, kadar je šla v baziliko k maši, ali v cerkev sv. Klare in tedaj, ko je obiskovala uboze. Sredi avgusta pa, preden sem odpotovala, je šla z menoj in z Moniko na pokopališče: neke sobote, na vigilijo Vnebovzetja. Asiško ljudstvo slavi namreč po tradiciji na praznik Vnebovzetja svoje rajke. In ni ga, ki bi ne nosel na grobove rajnih šopkov rož in vencev, pa velikih in malih slik umrlih.

Cesta, ki je vodila na pokopališče, je bila polna mož, žen in otrok. Šle smo z njimi. Bile smo tri uboze ženske s enakim čustvom ljubezni. Eni so tiho peli molitvene pesmi, drugi so jim odgovarjali. Na pokopališču in okrog cerkve so bile pristižene ciprese; na eni strani se dolina pogreza z vijugasto, v ozadju usahlo reko, na drugi strani pa žarita v večer Velika in Mala trdnjava, kakor duša v molitvi. Živi so se pogovarjali z mrtvimi in mrtvi z živimi in nisi vedel, kateri od njih so živi in kater so mrtvi.

Nikdar ne bom pozabila te ure. Zakaj nisem ostala v Assisiju z Moniko in Lenor! Saj sem vendar prišla iskat miru. In kje bi mogla najti popolnejši mir in večjo odpoved? Nekaj me je spominjalo na moj domači kraj. Morda samo trhlina, ki so se svetlikale v vodi. Ali pa trate, ki jih jesenska megla ovija v mehko bombaževino. Bog je povsod, če ga naše srce kliče.

Toda Lenor! Lenor je prestopila mejo, preko katere človek ne išče več svoje domovine na zemlji.

Zaobljubljeni plamenčki, eden na križu, drugi na kameniti plošči! V ozračju, ki je bilo še svetlo od sončnega zahoda, so izgubljali svojo svetlobo. Monika se je oddaljila za nekaj korakov od nas, da je prižgala lučico in položila šopek rož na grob svojega očeta in zgodaj umrlega sina. Zdelo se mi je, da bi moral ostati pri tem čistem in pobožnem opravilu vedno tam: kakor kip. Taka mi bo ostala v spominu.

Zdej je Lenor tiho rekla: >Ali gresta z menoj pogledat moje bivališče? Za telo, seveda. Ko se boste vrnili v Assisi, me boste našli tu notri. Toda vi niste ena izmed tistih, ki se vračajo.<

Potem me je skoraj vesela peljala. Ona in njena bolečina sta me vabili; naj vetopim v njih lepi vrt.
Videla sem kamnito ploščo: bela je in prazna, vzdana v pokopališko obzidje. Spredej je kratak pravokoten prostor, zaprt z ograjo. Imena ni bilo. Samo nekaj časa se in ime te žene bo vklesano v ploščo. Lučka ni gorela, ko bo vklesano ime, jo bodo prižgali. Ob brateki svetlobi lučice, ki so brlele okrog, sem prebrala na notranjem robu plošče: V Tvoje roke, Gospod!

(Konec.)

Izdajatelj: inž. Jože Sodja

Urednik: Viktor Centič